

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

Начальник Національної академії

Національної гвардії України

полковник

Андрій МАНЬКО

2026 року

ПРОГРАМА

фахового вступного іспиту зі спеціалізації «Організація психологічного забезпечення у підрозділах Національної гвардії України» для отримання освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності С4 «Психологія» за галуззю знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

ХАРКІВ – 2026

ПРОГРАМА

фахового вступного іспиту зі спеціалізації «Організація психологічного забезпечення у підрозділах Національної гвардії України» для отримання освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності С4 «Психологія» за галуззю знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

ЦІЛЬОВА НАСТАНОВА

Основною метою вступного фахового іспиту зі спеціалізації є визначення рівня набуття кандидатом до вступу компетентностей та результатів навчання, що передбачені освітньо-професійною (науковою) програмами освітнього ступеня «бакалавр», «магістр», освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст», для виявлення осіб, що задовольняють вимогам, що висуваються до здобувачів освітнього ступеня «магістр» за освітньо-професійною програмою «Організація психологічного забезпечення у підрозділах Національної гвардії України».

Кандидати до вступу повинні продемонструвати наступні результати навчання, одержані на попередньому рівні освіти:

1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

8. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

9. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

10. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

11. Скласти та реалізувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

12. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

13. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

14. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Випробування кандидатів здійснюється методом розв'язання ними тестових завдань з набутими компетентностями та результатами навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності С4 Психологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Програма відповідає змісту предметного тесту з педагогіки та психології єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК 6, НРК 7, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України 01 квітня 2024 року № 426.

Вступний фаховий іспит проводиться за тестовими завданнями, що складені у чотири блоки:

1. Основи педагогіки та психології.
2. Історія і теорія педагогіки та психології.
3. Методи дослідження у педагогіці та психології.
4. Прикладні психолого-педагогічні засади освіти, навчання, виховання та розвитку особистості.

Вступний фаховий іспит приймає екзаменаційна комісія. В аудиторії знаходяться кандидати до вступу, яким видається перелік тестових завдань на розв'язання яких надається 180 хвилин. Відповіді на тестові завдання записуються кандидатами на вступ до спеціальних екзаменаційних аркушів.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

РОЗДІЛ І. ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

Педагогіка та психологія у структурі сучасних наук. Педагогіка в системі наук про людину. Об'єкт, предмет, функції та завдання педагогіки. Об'єкт, предмет психології. Психіка як об'єкт психології. Психічні явища як предмет психології. Основні категорії педагогіки: освіта, навчання, виховання, формування, розвиток, самоосвіта, самовиховання, саморозвиток. Основні категорії психології: психіка, свідомість, особистість, діяльність, спілкування, образ. Структура та основні галузі педагогіки. Структура та основні галузі психології. Фундаментальна та прикладна психологія.

Загальні закономірності розвитку і соціалізації особистості. Процес

розвитку особистості. Біологічні (вродженість, спадковість) та соціальні (соціалізація, середовище, діяльність та виховання) чинники та закони психічного розвитку особистості. Співвідношення понять "людина", "особа", "індивід", "особистість" та "індивідуальність". Характеристика особистості учня як суб'єкта освітнього процесу. Вікова періодизація психічного розвитку особистості (за Е. Еріксоном). Вікові та індивідуально-типологічні особливості розвитку особистості та їх урахування в освітньому процесі. Мотиви та мотивація особистості. Потреби, інтереси, переконання, ідеали. Спрямованість особистості. Мотивація навчальної діяльності. Гра, навчання, праця як види діяльності. Діяльність учня в освітньому процесі та її види. Сутність та характеристика навчальної діяльності школяра. Закономірності психічного розвитку та принципи навчання і виховання як основні механізми соціалізації та розвитку особистості учня. Соціалізація особистості: сутність, етапи (первинна, вторинна), механізми (адаптація, інтеграція). Суб'єкти (сім'я, формальні та неформальні групи однолітків) і агенти (освіта, традиційні ЗМІ: та нові медіа: Інтернет, соціальні мережі) соціалізації. Поняття ресоціалізації. Цінності та ціннісні орієнтації особистості. Життєві перспективи. Цілі життя. Самоактуалізація та самореалізація особистості: сутність та риси.

РОЗДІЛ II. ІСТОРІЯ І ТЕОРІЯ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

Педагогічна та психологічна думка XVII - початок XX ст.

Педагогічна теорія Я.-А. Коменського. Проблеми розвитку особистості у педагогічній спадщині Г. Сковороди. Кордоцентризм у психолого-педагогічних поглядах П. Юркевича. "Вільне виховання" в педагогічній системі М. Монтессорі. М. Грушевський про українську мову й українську школу. Антропоцентризм як провідна ідея творчості К. Ушинського. О. Лазурський: вчення про нахили та обдарованість особистості. Психологія як наука про безпосередній досвід: В. Вундт. Г. Еббінгауз: закони пам'яті. Крива забування Г. Еббінгауза. Полікультурність - головний принцип педагогічної позиції М. Драгоманова.

Педагогічна та психологічна думка XX - початку XXI ст.
Психоаналітична теорія З. Фрейда. Структура особистості: Воно (Id), Я (Ego) і Над-Я (Super Ego). Етапи психосексуального розвитку особистості. Механізми психологічного захисту особистості. Індивідуальна психологія А. Адлера. Комплекс меншовартості. Аналітична психологія К.-Г. Юнга. Структура особистості. Архетипи колективного несвідомого. Неофрейдизм (Е. Фромм, Е. Еріксон). Класичний біхевіоризм (Дж. Уотсон, І. Павлов, Б. Скіннер) та необіхевіоризм (А. Бандура). Гуманістична психологія (А. Маслоу, К. Роджерс, В. Франкл, І. Ялом). Генетична психологія Ж. Піаже. Ідеї педагогічної психології у працях С. Балая. Г. Костюк про навчально-виховний процес та психічний розвиток учнів. Гуманістична педагогіка В. Сухомлинського. Гуманістична педагогіка В. Сухомлинського. Вальдорфська школа: ідея цілісного виховання (Р. Штайнер). Концепція соціально-особистісного виховання А. Макаренка. Теорія вчинку В. Роменця. Виховний

ідеал Г. Ващенко. Система української освіти: принципи, види, рівні освіти, типи закладів освіти (згідно із Законом України "Про освіту" (чинна редакція)).

РОЗДІЛ III. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ У ПЕДАГОГІЦІ ТА ПСИХОЛОГІЇ

Планування та забезпечення якості дослідження. Наукові дослідження в педагогіці та психології: різновиди, проблема, мета, завдання, об'єкт, предмет. Програма дослідження: структура, вимоги до її складання та етапи дослідження. Гіпотези дослідження: теоретичні, емпіричні, статистичні. Вибірковий метод: генеральна сукупність, вибірка, основні вимоги до формування вибірки, методи формування. Якість інформації: репрезентативність, валідність, надійність.

Методи збирання інформації. Спостереження: види, переваги і недоліки, роль спостерігача. Експеримент: види (констатувальний, формувальний, природний, лабораторний) та основні етапи проведення. Поняття "тестування". Види тестів: проєктивні тести, тести дослідження особистості, тести пізнавального розвитку, тести досягнень, педагогічне тестування. Методи опитування. Анкетування (поштові, пресові, онлайн, експертні, індивідуальні, групові). Анкета: види питань, методичні вимоги до композиції анкети та до формулювання питань. Інтерв'ювання. Експертні опитування (метод експертної оцінки): пошук, відбір та підготовка експертів. Види і процедури експертного опитування. Соціометрія: процедура застосування та інструментарію (анкета, шкали). Аналіз продуктів діяльності. Аналіз документів. Контент-аналіз.

Методи аналізу емпіричних даних. Вимірювання: визначення, види, рівні. Описова статистика. Кількісний та якісний аналіз даних. Аналіз кореляційного зв'язку між двома змінними. Коефіцієнти кореляції.

РОЗДІЛ IV. ПРИКЛАДНІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ОСВІТИ, НАВЧАННЯ, ВИХОВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

Освіта і навчання особистості. Дидактика як теорія освіти і навчання: її сутність, основні категорії. Парадигми освіти і навчання (гуманістична, особистісно-орієнтована, компетентнісна, рефлексивна). Процес навчання: сутність і зміст, двосторонній характер, функції (освітня, виховна, розвивальна), структурні елементи навчання (мета, завдання, зміст, методи, засоби, форми організації навчання, його результати). Навчання, уміння, наочність. Поняття про базові принципи навчання та їх характеристика. Зміст освіти в сучасній школі: сутність та основні поняття. Знання, уміння, навички,

компетентності. Структура навчально-пізнавальної діяльності учнів (сприймання - осмислення - розуміння узагальнення - закріплення). Пізнавальний інтерес, умови його розвитку у навчанні. Етапи та рівні засвоєння знань. Методи навчання. Їх характеристика та класифікації за: джерелом інформації (словесні, наочні, практичні); характером пізнавальної діяльності (пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, пошукові); логікою пізнання (індуктивні, дедуктивні, традиційні). Загальні вимоги до вибору методів навчання. Засоби навчання: їх ознаки, функції та характеристика. Технічні засоби навчання (візуальні, аудіальні, аудіовізуальні, мультимедійні, інформаційно-комунікаційні). Види навчання (пояснювально-ілюстративне, проблемне, програмоване, індивідуальне, інтегроване, диференційоване, ігрове, дистанційне). Компетентнісний підхід у навчанні. Форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів: фронтальна, групова, кооперативна, колективна, парна, індивідуальна. Урок як форма організації навчання. Типи і структура уроків за дидактичною метою. Вимоги до підготовки вчителя до уроку. Активні (соціально-психологічні) форми організації освітнього процесу, їх різновиди: тренінг, диспут, ділова гра, круглий стіл, олімпіада, конкурс, виставка учнівської творчості. Позаурочні форми навчання: факультативні заняття, просемінари, практикуми, секції, навчальні екскурсії, предметні гуртки, додаткові групові, індивідуальні заняття, домашня навчальна робота учня. Поняття про контроль навчання, його функції. Види, форми і методи контролю. Рівні навчальних досягнень учнів та їх характеристика. Критерії і норми оцінювання успішності учнів. Поточне, тематичне та підсумкове оцінювання. Поняття і види педагогічних технологій (розвивальні, проєктні, проблемні, ігрові, інтерактивні). Педагогіка партнерства: педагогічно доцільна (суб'єкт-суб'єктна) взаємодія, концептуальні основи та принципи. Рівні та форми організації партнерської взаємодії.

Виховання особистості. Сутність і структура процесу виховання, його мета і завдання. Поняття виховного впливу та взаємовпливу. Принципи процесу виховання. Характеристика основних принципів виховання. Зміст процесу виховання. Системний підхід у структуруванні змісту національного виховання. Основні напрями національного виховання (моральне, громадянсько-патріотичне, розумове, естетичне, фізичне, валеологічне, трудове, екологічне, статево-гендерне, правове, економічне). Самовиховання: сутність, методи і прийоми. Педагогічне керівництво самовихованням учнів. Концепція особистісно-орієнтованого виховання. Методи виховання. Групи методів: формування свідомості особистості; організації діяльності і формування досвіду суспільної поведінки; стимулювання поведінки і діяльності; контролю, самоконтролю та самооцінки у вихованні. Форми організації процесу виховання: позаурочна, позакласна та позашкільна

виховна робота. Масові, групові та індивідуальні форми виховної роботи. Колективні творчі справи. Виховна взаємодія "вчитель-учень". Партнерство школи і сім'ї у вихованні учнів. Сім'я як соціально-педагогічне середовище. Форми і методи роботи школи з батьками учнів. Учнівське самоврядування, його види. Органи учнівського самоврядування. Демократичне управління і лідерство в учнівськму самоврядуванні. Формальні та неформальні групи учнів.

Особистість у життєвому та професійному просторі. Соціально-психологічна структура особистості. Соціальні статуси: поняття та види (офіційний і неофіційний, приписаний і здобутий). Соціальні ролі: поняття та види (активні й пасивні, явні й латентні). Соціальна позиція особистості. Стать і гендер. Маскулінність. Фемінінність. Андрогінність. Гендерна ідентичність. Кризи гендерної ідентичності. Гендерні стереотипи: поняття та види (традиційні та егалітарні). Гендерна рівність і дискримінація. Сексизм. Фемінізм. Професійна діяльність: поняття та етапи професіоналізації (професійне самовизначення, професійне навчання, професійна адаптація, професійне становлення, професійна реалізація, завершення професійної діяльності). Вчитель як суб'єкт професійної діяльності. Особистість вчителя та його педагогічна майстерність. Мотивація та стимулювання професійної діяльності (за ієрархією потреб А. Маслоу). Професійне (емоційне) вигорання педагога. Спілкування в педагогічній діяльності. Складові спілкування (комунікативна, перцептивна, інтерактивна). Бар'єри педагогічного спілкування. Конфлікт і конфліктна ситуація. Види конфліктів (внутрішньоособистісний, міжособистісний, внутрішньогруповий, міжгруповий). Конфлікти в освітньому середовищі. Стили поведінки в конфлікті (суперництво, уникнення, компроміс, співпраця, пристосування). Профілактика (психологічна просвіта, недопущення дискримінації, матеріальне та моральне заохочення, дотримання корпоративної культури) та розв'язання (досягнення компромісу чи співпраці) педагогічних конфліктів. Медіація як форма зрегулювання конфлікту. Девіантна поведінка особистості. Поняття та види (позитивна і негативна) девіацій. Суїцидальна та залежна поведінка. Булінг. Мобінг. Ейджизм. Рівні девіантної поведінки. Соціальні та психологічні чинники девіантної поведінки. Профілактика девіантної поведінки: просвіта, соціальна реклама, корекційні програми, створення ситуації успіху. Управління в системі освіти. Управлінська діяльність. Лідерство, керівництво, супровід. Типологія лідерства. Стили керівництва (авторитарний, демократичний, ліберальний). Корпоративна (організаційна) культура.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ТА УМІНЬ КАНДИДАТІВ ДО ВСТУПУ

Кожна правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 1 тестовий бал. Підсумкова оцінка за результатами фахового вступного іспиту виставляється з урахуванням наведених у таблиці 1 даних переведення тестового балу у 100-200 бальну шкалу.

Таблиця 1 – Переведення тестових балів ЄФВВ до шкали 100-200

Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200
35	100	71	148	107	183,5
36	101	72	149	108	184
37	102	73	150	109	184,5
38	103	74	151	110	185
39	104	75	152	111	185,5
40	105	76	153	112	186
41	105	77	154	113	186,5
42	107	78	155	114	187
43	108	79	156	115	187,5
44	109	80	157	116	188
45	110	81	158	117	188,5
46	111	82	159	118	189
47	112	83	160	119	189,5
48	113,5	84	161	120	190
49	115	85	162	121	190,5
50	116,5	86	163	122	191
51	118	87	164	125	192,5
52	119,5	88	165	126	193
53	121	89	166	127	193,5
54	122,5	90	167	128	194
55	124	91	168	129	194,5
56	125,5	92	169	130	195
57	127	93	170	131	195,5
58	128,5	94	171	132	196
59	130	95	172	133	196,5
60	131,5	96	173	134	197
61	133	97	174	135	197,5
62	134,5	98	175	136	198
63	136	99	176	137	198,5
64	137,5	100	177	138	199
65	139	101	178	139	199,5
66	140,5	102	179	140	200
67	142	103	180		
68	143,5	104	181		
69	145	105	182		
70	146,5	106	183		

У випадку, коли, за результатами відповідей на тестові завдання, кандидат на вступ набирає менше 100 балів, такий кандидат не допускається до подальших вступних іспитів та не зараховується на навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Алімов О.Ф., Афанасьєва Н.С. Психологічне консультування в екстремальних та кризових умовах: Навчальний посібник. Х.: УЦЗУ, 2008. 122 с.
2. Аршава І.Ф. Черненко М.І. Корнієнко В.В. Патопсихологічна діагностика в клініці. Навчальний посібник. Дн.: РВВ ДНУ, 2006. 54 с.
3. Бондарчук О. І. Експериментальна психологія: Курс лекцій. К.: МАУП, 2003. 120 с.
4. Бурлачук Л. Ф. Вступ до проектної психології. Київ: Ніка-центр; Віст-С, 1997. 128 с
5. В.Ф. Моргун, І.Г. Тітов. Основи психологічної діагностики. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Видавничий дім «Слово», 2009. 464 с.
6. Варій М. Й. Загальна психологія : підручник. К. : Центр учб. літ., 2007. 968 с.
7. Васьківська С.В. Технологія консультування (Організація консультативної взаємодії). К.: Главник, 2005. 96 с.
8. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник. К.: Четверта хвиля, 2004. 256 с.
9. Васьківська С.В. П'ять вимірів психологічного консультування. Навчальний посібник. Київ: Ніка-центр, 2019. 400 с.
10. Горбунова В.В. Експериментальна психологія в схемах і таблицях. К.: Професіонал, 2007. 259 с.
11. Гялян І.М.: Психодіагностика : навч. посіб. 2-ге вид., стереотип. К. : Академвидав, 2011. 464 с.
12. Загальна психологія : навч. посіб. для студ. вузів. Миколаїв : МДГУ ім. Петра Могили, 2004. 219 с.
13. Загальна психологія: Навч. посіб. / О. Скрипченко, Л. Долинська, З. Огороднійчук та ін. К.: А. П. Н., 1999. 461 с.
14. Зливков В.Л., Лукомська С.О., Федан О.В. Психодіагностика особистості у кризових життєвих ситуаціях. К.: Педагогічна думка, 2016. 219 с.
15. Колесніченко О.С., Приходько І.І., Мацегора Я.В. Психологічна реабілітація військовослужбовців після виконання службово-бойових завдань в бойових умовах : монографія. Х. : НА НГУ, 2020. 111 с.
16. Корольчук М.С., Криворучко П.П. Історія психології : Навч. посібник: К.:Ельга, Ніка-Центр, 2010. 248 с.

17. Корольчук М.С., Осьодло В.І.: Психодіагностика: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред М.С. Корольчука. К: Ельга, Ніка-Центр, 2010. 400 с.
18. Максименко С. Д. Загальна психологія. Вінниця: Нова книга, 2004. 701 с.
19. Максименко С.Д., Чуприков А.П., Прокопович Є.М., Рожкова І.В., Лобанів С.О. Патопсихологія: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: КММ, 2010. 208 с.
20. Мартинюк І.А. Патопсихологія: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 208 с.
21. Медична психологія: Підручник / С.Д. Максименко, Я.В. Цехмістер, І.А.Коваль, К.С.Максименко. К.: Видавничий дім "Слово", 2014. 516 с.
22. Москаленко В.В. Соціальна психологія. Підручник. Видання 2-ге, виправлене та доповнене. К.: Центр учбової літератури, 2008. 688 с.
23. Москаленко В.В. Соціальна психологія: Підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 624 с.
24. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К.: Вища школа, 2001. 487 с.
25. Наугольник Л. Б. Психологія стресу: підручник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2015. 324 с.
26. Никоненко Ю.П. Клінічна психологія: Навчальний посібник. Київ : КНТ, 2016. 369 с.
27. Орбан-Лембрик Л.Е. Підручник: У 2 кн. Кн. 1: Соціальна психологія особистості і спілкування. К.: Либідь, 2004. 576 с.
28. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: Навчальний посібник. К: Альма-матер, Академвидав, 2005. 448 с.
29. Основи медичної психології : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закл. / Ждан В.М., Скрипніков А.М., Животовська Л.В. та ін. Полтава: ТОВ «АСМІ», 2014. 255 с.
30. Основи патопсихології: навчально-методичний посібник / укл. Н.А. П'ясецька. Умань : АЛМІ, 2015. 232 с.
31. Павелків Р.В. Вікова психологія: підручник. Вид. 2-е стер. К.: Кондор, 2015. 469 с.
32. Психологічна готовність до ризику військовослужбовців Національної гвардії України : монографія / О. С. Колесніченко, Я. В. Мацегора, І. І. Приходько та ін. Харків : НАНГУ, 2019. 257 с.
33. Психологічна само- та взаємодопомога військовослужбовців Національної гвардії України в умовах ведення бойових дій : посібник / О. С. Колесніченко, Я. В. Мацегора, І. І. Приходько ; під заг. ред. І. І. Приходька. Харків : НАНГУ, 2019. 105 с.
34. Психологія екстремальної діяльності : навч. посіб. / І. І. Приходько, О. С. Колесніченко, І. В. Воробйова та ін. / за заг. ред. проф. І. І. Приходька. Х. : Нац. акад. НГУ, 2017. 392 с.
35. Психологія екстремальної діяльності : навч. посіб. / І. І. Приходько, О. С. Колесніченко, О. В. Тімченко та ін. / За заг. ред. проф. І. І. Приходька. Х. : НА НГУ, 2016. 571 с.
36. Психологія: Підручник / Ю.Л.Трофімов, В.В.Рибалка, П.А.Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л.Трофімова. 3-тє вид., стереотип. К.: Либідь, 2001. 560 с.
37. Савчин М.В. Вікова психологія: навч. посіб. 2-ге вид., стереотип. / М.В. Савчин, Л.П. Засиленко. К.: Академвидав, 2009. 360 с.

38. Сергеєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасека О. В. Вікова психологія. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 376 с.
39. Ткалич М. Гендерна психологія: Навчальний посібник. Видання 2-ге, виправлене та доповнене - К: Альма-матер, Академвидав, 2016. 256 с.
40. Токарева Н. М. Шамне А. В. Вікова та педагогічна психологія : навчальний посібник. Київ, 2017. 548 с.
41. Ушакова І.М. Психологія розвитку та вікова психологія. Курс лекцій. Харків: АЦЗУ, 2005. 94 с.
42. Ушакова І.М. Геронтопсихологія. Навчальний посібник. Х.: УЦЗУ, 2009. 173 с.
43. Федоренко Р.П., Шкарлатюк К.І. Психологічний практикум з консультування: зміст, прийоми, технології : навч.посіб. Луцьк: Східноєвроп. Нац. Ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 234 с.
44. Хоміч Г. О. Основи психологічного консультування. К.: МАУП, 2004. 152 с.
45. Цимбалюк І. М., Яницька О. Ю. Загальна психологія: модульно-рейтинговий курс. К.: Професіонал, 2004. 304 с.
46. Цимбалюк І.М. Психологічне консультування та корекція. Навч. посібн. Модульно-рейтинговий курс. 2-ге вид., випр. і доп. К.: ВД «Професіонал», 2007. 544 с.
47. Чумак В. В. Вікова психологія : навч. посіб. Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2015. 192 с.
48. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. К.: ЗнанняПрес, 2002. 295 с.
49. Ягупов В.В. Військова психологія: Підручник, Київ: Тандем, 2004. 656 с.

Обговорено і затверджено на засіданні кафедри психології та педагогіки гуманітарного факультету Національної академії Національної гвардії України протокол № 14 від 11.03.2025 р.

Голова фахової атестаційної комісії

полковник

14 .05 .2026

Андрій ПАЩЕНКО

Розглянуто на засіданні приймальної комісії
Національної академії Національної гвардії України
протокол № 2 від 14. 05 2026 р.